

זמנים לשבת קודש

- 4.02 הדלקת הנרות
- 11.25 חצות היום והלילה
- 4.39 עלות השחר
- 6.19 מן הדבקה
- 8.47 - 8.02 סוף קרי"ש
- 9.39 סוף זמן תפילה
- 4.41 שקיעת החמה
- 5.54 מוצאי ש"ק

י"ד ע"י
התאחדות אברכים
"ויואל משה"
ד' סאטמאר
 נתייחד ע"י כ"ק מרן רביה"ק ו"ע
 בנשיאות כ"ק מרן רבנו של ט"א
 בעיה"ק ירושלים תובכ"א

ג'ריון ט"ז - שנה ה' - חיי שרה תשס"ט

מגיד תעלומה

עצה עמוקה

ואקד ואתחווה לה' ואברך את ה' אלקי אדני אברהם אשר הנחני בדרך אמת לקחת את בת אחי אדני לבנו (פאשית ל"ד, מ"ח). צריך ביאור לאיזה תכלית סיפר להם זאת, בשלמא כל הענין ספר להם כדי שיתברר להם שמה' יצא הדבר ולא יעכבו, כמו שאמרו באמת (שם) מה' יצא כו', אבל מה שברך והשתחוה, לכאורה אין זה ענין כלל לתכלית הדבר. נראה דכוונת אליעזר היה על פי דאיתא בשם הה"ק מבראד'יטשוב זצ"ל"ה בכונת סיום ברכה אמצעית דיום הכפורים מלך מוחל וסולח לעוונותינו כו', על פי משל שתינוק א' ראה תפוח ביד אביו והפציר בו שיתן לו וימאן אביו, מה עשה הילד המשכיל, פתח ואמר ברוך כו' בורא פרי העץ, והכריח אביו ליתן לו בכדי שלא תהא ברכתו לבטלה, כן אנו מברכין ברכה זו, ועל ידי זה כביכול בהכרח למחול לנו בכדי שלא תהא ברכתנו לבטלה ח"ו. וזה י"ל גם כן, דאליעזר חשב אותם לאנשים כשרים ויראי השם, מאחר שאברהם אבינו ע"ה שלח אותו אצלם מסתמא הם אנשים כשרים וזהוהים בכבוד השם יתברך שמו, על כן ספר להם שכבר ברך על זה את הקב"ה בברכה והשתחויה, ואם ימאנו מלתנה לו תהיה ברכתו לבטלה ח"ו, נמצא דגם סיפור זה היה עצה עמוקה להשיג על ידו מחוז חפצו.

ליצנתא דעבודה זרה

היש בית אביך מקום לנו ללין וגו'. מהרב הצדיק ר' ארון קליוואניר ז"ל שמעתי בדרך שיחת ת"ח ע"ד אומרו (שמות ט"ז, ג) וילונו העם על משה, וזהו ששאלה יש מקום "ללין" על אביך. והשיבה כן, הרבה לינות דברים רעים יש לדבר על אבי. וכל לצנותא אסורה בר מדעבודה זרה (מגילת כהן). (שפתי צדיקים - דינאוויץ)

בהמתך קודמת

ולדעתי נראה לפרש בהא דרבקה, דדוקא בבהמתו שמזונותי עליך אז החייב, אבל בהמות חבירו צריך לכבד את האדם מקודם והנה כל זה קודם שקידש את רבקה אבל לאחר שנתן לה הגזם והצמידים וזה ה"ל בתורת כסף קידושין כי העבד ה"ל שליח לחולקה, אם כן כבר הגמלים שייכים לה כי שטר מתנה ה"ל ליצחק שאברהם נתן לו כל אשר לו, א"כ גם גמלי אדוניו בכלל והם ליצחק ולרבקה כי היא אשתו, א"כ שוב מזונות עליה ע"כ אמרה מקודם גם תבן ואח"כ דיברה מצרפי העבד כי בהמה קודמת. (אמרו בעם)

מילי מעלייתא

מאה "שנה" ושבע "שנים"

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה. וי"ל דהנה שמעתי מפי מור"ר הגאון מוה"ר עמרם בלום זצ"ל, בהספידו של הגאון מהר"ם שיק זצוק"ל, לפרש מאמר שלמה המלך ע"ה (קהלת ה. ב' ו'ושבח אני את המתים שכבר מתו מן החיים אשר המה חיים עודנה; דהנה ידוע דבאם צדיק נפטר מן העולם אז כל העולם אומרים עליו ווי דמית, עוד היה יכול לחיות, אבל על הרשע אומרים עליו עוד הוא חי, וזש"א משבח אני את המתים שכבר מתו, שאומרים עליהם שכבר מתו, כלומר הלאוי שהיו עוד בחיים, מן החיים אשר עודנה חיים, הוא הרשעים שאומרים עליהם עוד הוא חי, עכ"ד. וזש"ו ויהיו חיי שרה מאה שנה, כי אף בהיותה חיתה מאה שנה אעפ"כ ה' בעיני העולם כמו שנה אחד, שהיו אומרים שעוד יש לה לחיות, אבל ושבע שנים, היינו ככלות הקב"א 'שנים', אז היו אומרים שכבר מתה מכמה שנים כי עוד היה לה לחיות.

המתחיל במצוה אומרים לו גמור

ועשה חסד עם אדוני. ואמרו רז"ל במדרש רבה, התחלת גמור, אולי יש לומר אליעזר עבד אברהם ותלמידו שלמר ממנו מדותיו, ה"ל יודע שמבלעדי עזר מן השמים אין עזרה, והכל ממנו יתברך שמו, ולא יחשוב האדם שעושה כלום בעצמו כי במה נחשב, ואף גם מה שמתחיל לעשות, הכל מן השמים, ולולא כן לא ה"ל מוצא ידיו ורגליו לעשות מאומה, לזה אמר התחלת גמור, שגם תחלת דרכי אתה החילות, ע"כ כי ממך הכל ומידך נתנו לך, וכמו שאמרו רז"ל (ויקרא רבא אמרו) מי הקדימני ואשלם, מי עשה מזוזה קודם שנתתי לו בית, וביקש רחמים וחסדים בזכות זה שידע ומאמין כי אתה התחלת, גמור, גמור בעדי לטוב כי המתחיל במצוה הוא יגמור לטובה. תפארת שמואל

מאה ברכות שוה אלף זהובים

עשרה זהב משקלם. בכאן מרומז מה דאיתא בגמרא (חולין פ"א) שברכה שוה עשרה זהובים, כיון שהיא גרמה לו לברך את ה', ע"כ נתן לה עשרה זהב בשוויה, וזהו פירוש הכתוב (ש"ש ט. יב) האלף לך שלמה, ואיתא בגמרא (שם ט"ז) דכל מקום שנזכר שלמה בשיר השירים הכוונה על הקב"ה שהשלום שלו, ומעתה הכוונה הוא עד"ו, כיון שברכה אחת שוה עשרה זהובים, חייב אדם לברך בכל יום מאה ברכות (מנחות מג:). נמצא ששוה אלף זהובים, וא"ש אלף לך שלמה היינו הקב"ה.

יסודי התורה
 סדר הלימוד לפר' תולדות - מסכת שבועות

יום	א	ב	ג	ד	ה	ו	שבת
דף	ג	ד	ה	ו	ז	ח	הזרה

מענינא דיומא

ראש חודש

ר"ח הוא יום מוכן להתפלל על ביאת משיח

אליהו הוה שכיח במועבכתא דרבי, יומא חד ריש ירחא הוה נגה ליה ולא אתא, אמר ליה ליה נזאי טעמא נגה ליה למר, אמר ליה אדאוקימנא לאברהם ומשינא זידי ומצלג, ומוגינא ליה, וכן ליצחק וכן לעקב ולוקימינא כהדי הדדי, סברי תקפי ברחמי ומייתי ליה למשיח בלא זמניה (בבא מציעא פ"ה). כי זה היום [ראש חודש] אשר בו חידוש הלבנה הוא רמוז על התחדשות מלכות ישראל לעתיד, יום מוכן להתפלל על דבר זה, כמאמר נוסחו וללבנה אמר שתתחדש טערת תפארת לעמוסי בטן שהם עתידים להתחדש כמזוהה וכו', והוא שאמר דאי תקפי היום בראש חודש הוה מיייתי ליה למשיח. מהרש"א חידושי אגדות

מצוה לעלות לתורה בר"ח

מצוה להשתדל לעלות לספר תורה בראש חודש, והמשלים הוא יותר משובח, וכן דרכו של עט"ר הרב מור"ר אבי זל"ה לעלות בכל ראש חודש חוק ולא יעבור, ואם ראש חודש שני ימים היה עולה בשניהם, אך היה אומר העליה של יום שני דראש חודש הוא יותר מעולה מן עליה דיום ראשון, והגם שלא נספור דבר זה בדברי רבינו האר"י ז"ל בעדיפות ליום שני בעליה על יום ראשון, מכל נוקם הכי נסתברא בודאי. בן איש חי פ"ר ויקרא

בר"ח יש לבצוע על שתי ככרות

בחדושי הר"ן (שבת כ"ד) כתב בשם הר"י הונתן ז"ל, שחייב לקבוע סעודתו בראש חודש על הפת ולברך ברכת המזון וכו', ויש לבצוע גם כן על שתי ככרות כדי לכבדו יותר מן החול, והמסכת את המצוות שכרו כפול ומנוכסל. סף חיים

מועות ראש חודש למלמדים

איתא גמי בפסקתא, כל מזונותיו וכו'. ומהך פסקתא איכא סתק לתינוקות שמוליכין לבית רבן בכל ראש חודש, וקורין אותו מועות ראש חודש, ואין לבטלו, אחד המרבה ואחד הממעט ובלבד וכו'. ב"ח אור"ח סי' ת"ט

לימוד מסכת אבות בערב ר"ח

לימוד מסכת אבות בערב ראש חודש מסוגל לזכרון, כן כתב באור צדיקים למהר"ם פאפירש ז"ל. אף כתב את ר"צ

מילוי דאבות

לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבן כי אם אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק. וקשה דמה ירויה אם ישא

והיה חנוכה ראשונה, ובודאי היה חביב מאד בעיני הקב"ה, ועל זה אמר המדרש כי גם קרבן אהרן שהיה בכל יום פעמיים, חביב לפני הש"ת כקרבן נשיאים, שכן דרך בני עליה כל שעה ושעה אצלם כשעה ראשונה, עכדה"ק. וזה שהוסיף רש"י ל ואמר, שני היו שרה כולן שוין לטובה, ללמדנו שבכל שנות חיייה עבדה עבודתה בשוה, באותה התלהבות כשעה ראשונה, וכל השנים שוין לטובה.

איתא בגמ' מטבע של אברהם אבינו וקנה מצד זה ובהור ובתולה מצד זה, והאריכו המפרשים למענינים לכאר הענין. ונל"פ בהקדם דברי הגמ' (ע"ז י"ט) אשרי איש ירא ה' ופריך בגמ' אשרי איש ולא אשרי אשה, אמר ר' עמרם אמר רב אשרי מי שעושה תשובה כשהוא איש ע"י"ש. וא"ז זלה"ה בעצ"ח (פ' תולדות) ביאר זה הענין מה כשראתה רבקה כשהיא עוברת על פתחי ע"ז עשו מפרסם לצאת עוברת על פתחי תורה יעקב מפרסם לצאת, והיא סוברת שהוא עיבור אחד, וחשבה שהעיבור בילדותו לא יזכה הנער את ארחו לילך בדרך טובים עד כי יזקין, ואז ישליך אולתו לעבוד את הש"ת, וע"ז אמרה למה זה אנכי דא"כ גם אשרי איש שעושה תשובה לעת זקנתו על כרחך הפירוש אשרי איש ולא אשה, וא"כ למה זה אנכי שהיא אשה, ויאמר ה' לה שני גויים בבטןך, הא' הוא צדיק גמור מעיקרו כשהוא עדיין איש בבחרותו, והשני יודע ציד מעיקרו, עכדה"ק. ובהו נלענ"ד כוננת מאמרם ז"ל מטבע של אברהם אבינו וקנה מצד זה, היינו שלעת זקנתו ה' צדיק גמור, אבל בחור ובתולה מצד זה היינו שכ"ז ה' ג"כ בבחרותו כשהוא איש, שגם אז כבר השלים עצמו בצדקתו וקדושתו, כי אשרי איש מי שעושה תשובה כשהוא איש. וז"ש וקנה ובחור ובתולה דכיון שאמרין אשרי איש כשהוא מתגבר על יצרו כשהוא איש כ"כ לא אמרין אשרי איש ולא אשרי אשה אלא גם אשה ככלל ולכן אמר וקנה ובחור ובתולה דייקא.

אשה מארצו וממולדתו ממשפחת בתואל, והלא גם המה היו עובדי ע"ז כמו הכנעני ומה הועיל בזה. אך אפ"ל דהנה בגזירת בין הבתרים נזרה על ישראל להיות במצרים ד' מאות שנה בארץ לא להם, וישראל יצאו אחר ר"י שנים, כי נחשבו שנות הגלות משולד יצחק, וכל ישיבתם של האבות נקראו הגלות, נמצא דלטעם זה יכלו ישראל להגאל לסוף רד"ו שנים מפני שנמנה להם הגלות משולד יצחק, אמנם אלמלי היה יצחק לוקח אשה מבנות הכנעני, אז היה הארץ מוזקת לבניו בארץ אבותיהם מצד האם, ולא היה נחשב ישיבתם בארץ כנען להשלים שנות גזירת הגלות, ולא היו יכולים לצאת ממצרים לסוף רד"ו, משום כך צוהו אברהם שיקח רק מארצו ומולדתו ולא יקח מבנות הכנעני, והטעם אשר אנכי יושב בקרבן, ולולא זה לא יהיה נחשב ישיבתי ושל בני אחרי גלות, והבן.

שני היו שרה פרש"י כולן שוין לטובה. ונראה על פי דברי א"ז זלה"ה בישמח משה (בפתיחת הבהר). לפרש דברי המדרש (ויק"ר פ"ח ס"ג) רבנן אמרי חביב קרבנו של אהרן לפני הקב"ה כקרבן של נשיאים, כי באמת אין לך אדם בישראל שאין לו שעה שחושק לעשות רצון קונו ונתן לב לשוה, אלא שאין חסידות כחסידות בתחילתו, ואחר שעה נתקרה חווה לקדמותו, אבל הבני עליה אצלם כל שעה ושעה כראשונה, שבכל עת נדמה לו כאילו מעתה מתחיל לעבוד להש"ת, ואין אצלו אמצע וסוף רק תמיד התחלה, והנה קרבן הנשיאים שהיתה לחנוכה המזבה, בודאי היתה בהתלהבות גדול בראותם כבוד ה' מלא את המשכן

חשבו שינסו לארץ ישראל ושיהיה להם טוב, עכשיו חזקין כבר מה שקרה (כי היה אז לאחרי המאורשת בחבון בשנת תרפ"ט) אי אפשר לקח את הגאולה קודם הזמן.

על הצדיקים

הרה"ק רבי לייבוש מרדכי האלברשטאם ז"ע
משינאווא - כ"ז חשוון תרצ"א

והוסף על זה, זקני מאהוהל, הישמח משה הק' אומר [דער איהלער זידע דער הייליגער ישמח משה זאגט] על הפסוק שוא ללם משכ"מ קום מאחרי שבת, שוא ללם אלו שמשכ"מם ולקוחים הגאולה, ועל ידי זה מאחרי שבת, מאחרי ישוב ארץ ישראל וזוהו כוננת הפסוק, ולא מצאה הינה מנוח, כנסת ישראל לא מצאה מנוח (בגלות) [כנסת ישראל טעפן דך נישט קיין ארט] ידו חמוז לתשובה, כי ידו פשוטה לקבל שבים, וזה ושלח ידו וקחה, שרק על ידי תשובה יהיו נגאלים, ועל ידי זה וקחה, יקויים ונפוצות ישראל ישובו.

הרה"ק רבי לייבוש מרדכי האלברשטאם משינאווא ז"ע נולד לאביו הרה"ק רבי משה משינאווא בנו של הרה"ק משינאווא ז"ע בנו של מן הק' מצאנו ז"ע, לערך בשנת תרל"ב, נעווחו התנכר נער ובעוז ילד קטן ראו עליו כי לגלות נוצר ועדי יגדל לאחד מצדיקי הדור.

כשהגיע לפרקו נשא את הרבנית הצדקנית מרת דבורה ע"ה בתו של הגה"ק רבי ישראל יעקב יקל טייטלבוים צוק"ל בן הרה"ק רבי שמואל מגארליץ ז"ע בן רביה"ק רבי אלעזר ניסן ז"ע בן רבינו משה איש האלקים מן הישמח משה ז"ע. אחר הסתלקות אביו הק' מלא מקום אביו באדמו"רות אך לא רצה לגור בעיר צאנו ועבר לגור בעיר קראקא ושם נהג את חצרות קדשו.

בשנת תרצ"א נסע הרה"ק רבי לייבוש מרדכי זצ"ל לצאנו על יומא דהיללא של אביו ונסתלק שם בכ"ז חשוון, ומסופר שבשבת פרשת תולדות קרא הרה"ק רבי לייבוש מרדכי בעצמו בתורה, וסיים בעליותו שלחוני ואלכה לארצו, אמר לו בן הרה"ק ר' זלמן יודא זצ"ל, טאטע מלקען ליינען ווייטער, אמר הרה"ק נו, נו, (כמו שמספיק בדבר) נא, נא, כאילו הסכים לעצור כאן, ויברך אשר נתן לנו תורת אמתוכו.

היה ידוע בגדול סוח תורתו וצדקתו ולפעמים פעל הפעיל ישועות גדולות ונצחות בכח התורה הקדושה ובלמדנותו ההרפיה, ואירע פעם מעשה נורא אשר היה איש אחד מחסידי הרה"ק רבי לייבוש מרדכי אשר היה לו שותף אחד אשר לא התנהג בדרכי החסידות והיה רחוק מדרכי החסידים ואנשי מעשה, ופעם אחת נפל בנו של השותף מכסא גבוה על ראשו, והחפץ אמרו נושא לחייו ואמרו שאפילו אם יהיה היא אלם וחרש ח"ו, ויען החסיד הנ"ל לשתפו שיכנס אל רבו הקדוש להזיח לדבר ישועה ורחמים, וכן עשה. והוא לא הכיר רק השפה הפולנית ושותפו תירגם כל דבריו לרבו הקדוש, כששמע רבי לייבוש מרדכי את המעשה אמר למשמשו הערשיל קח את מקלי (היה לו מקל ירישה מוקנו הק' משינאווא ז"ע) ולך עם האיש לביתו ותמדוד שם עם המקל טובה הכסא ותציץ על המקל הטובה בדיוק עם קראט (שואק) והלך המשמש רבי הערשיל עם האיש ומדד את הכסא וכשחזר לקח הרה"ק את המקל ומדד ביזו הק' עד הסימן שסימן ר' הערשיל וכשגמר למדוד את הטפחים אמר הרה"ק הלא אין לזה השיער ובלשוננו הק' ס'האט דאך נישט דעם שיעור, והוציא השלחן ערך י"ד ח"א והראה בס"ל"ח אשר נפסק אודות בהמה אשר נפלה שבפחות מעשרה טפחים אין חוששק לריסוק האברים ואמר היו זה הלכה פסוקה ואין חלק בדבר ואמר להאיש הנ"ל שישב לביתו ובעז"ה בנו יבירא לגמרי ויחזור לביתו בריא ושלום וכו'.

בליל שב"ק שכנדחפו האנשים אמה, בשבת הבאה לא יהיו י"ב חלות, ובאמצע השבוע נסתלק, ביים הסתלקותו נתעלף באמצע התפלה בפסקא ויברך חזד וכו', ורצו ליתן לו זריקה, אמר בלשון הקודש, אני ירא מזה, אחר שמונה עשרה אמה, יעצו קענט עטין טוהן וואס עטין ווילטס, ואמר אז כשהקיץ, דעט ארס אז מיין איצקל איז שוין לאנג נישטא, מען האט מיר נישט אויסגעזאגט (הי"ם כי חתה הגר"צ ר' יצחק זצ"ל בן הרה"ק ר' שלם משא"ל זצ"ל נסע ללאנדאן לנישואין וחתנו רבי לייבוש מרדכי בקיש ממנו שלא יסע, אמר לו שהוא צריך לנסע כי זה זמן רב שלא היה אצל אביו וחצה לקיים כי כבוד אב ונסתלק בלאנדאן).

אחרי הסתלקותו נטמן שם באוהל ליד ציונו הק' של אביו ז"ע וספר בנו מ"מ הגה"ק רבי יקותיאל יודא ה"ד כי אביו הק' מדי פעם כשביקר בצאנו להשתטח על ציון זקנו הק' מן מצאנו ז"ע וכחזמה הקפיד מאוד שלא להשאר ללון שם כי אביו הרה"ק רבי משה ז"ע קרא אותי לשכב על ידו ולכן הקפיד שלא ללון לינת לילה שם אך בפעם האחרון נחלה קצת והוכרח ללון שם ואין לקבור אז ועלה בסערה השממה.

ומספר כי כאשר רצו לקבור באוהל הק' היה המקום מצומצם מאוד ולא יכלו להכנס את קברו של רבי לייבוש מרדכי ז"ע ולכן הריסו את הסתלב ובנו במקום כותל חדש של צעמנט חזק והיתה זאת סיבה מן השמים כי אחרי מלחמת העולם השני כאשר נחרב האוהל בעת המלחמה מצאו את כותל הצעמנט ועי"ז ידעו להחזיר את המצבות על מקום הנכון.

זכותו יגן עליו ועל כל ישראל אמן

בולקע על מצחו, ואמרו החופאים שיש לו גידל רח"ל וצריכין לתתו תיכף, נסע להרה"ק ר' שם וספר לו מה שאמרו החופאים שזקוק לניתוח, אמר לו הרה"ק ר' שם, אם החופאים אומרים כן, תעבור הניתוח והש"ת יעזור שיהיה בהצלחה ותתרפא ברפואה שלימה, כאשר כבר היה מחויב לבית הרה"ק ר' שם, פגש את ר' מענדלעלע בנו של הרה"ק ר' שם, אמר לו ר' מענדלעלע שאביו קורא לו שיחזור, כאשר חזר, אמר לו הרה"ק ר' שם, ומלכתי שאיני חוצה לקבל האחריות על עצמי בלבד, הכנס גם להרה"ק ר' לייבוש מרדכי ותשאל את פיו.

כאשר סיפר להרה"ק ר' לייבוש מרדכי והראה לו הבלקע, משמש הרה"ק הבלקע ואמר, רחמנא ליצלן, די דאקטורים זענען דאך ממש חזדים, צווישן א יא און א ניון, קענען זיי אומברענגען א מענטש, גלויבסט דאך מיר נישט, פאר קיין ווען צו דעם פראפעסער (הוזכר שם הרפא) וועסטו געוואויר ווערן, ק עשה הא; וכאשר בא אל החפא בויען וספר לו מה שאמרו לו הרופאים, אמר הפראפעסער, דענאוועטער, דענאוועטער, איהו גידל יש, ותחב את ידו לתוך פיו של האיש, ומשך גיד אחד ומשך עד שירד כל הבלקע, הגיד הזה היה מעיקרי הגידן ונתקבץ הגיד למקום אחד והוא ישר את הגיד, ואם היו מנתחים את הגיד לא היה נשאר בחיים.

מספר שאיש אחד היו לו חלומות מבהילים שמוזה היה צועק באמצע הלילה, ונתעורר כל אנשי ביתו, ק היה למשך שנים, פעם אחת ספר להרה"ק ר' לייבוש מרדכי מזה, אמר הרה"ק, עה, ס'איז גארנישט, ויותר אל חלם כ'ל.

פעם היה הרה"ק ר' לייבוש מרדכי משינאווא ז"ע בעיר טשעביץ, בשב"ק פרשת נח שנת תרצ"א, ואמר אז דברי תורה ביים שבת קודש, על פסוק ולא מצאה הינה מנוח, כנסת ישראל אמתלא לניה, גלויבסט דאך מיר נישט, שם חודפים ומענים אותם [יודעין אין פלין, מייאנט זיי און מיידיש זין] וכה מנה עד מדינות ישראל נמצאים שם בגולה, והמשיך ואמר, הציונים

מלחמת קודש נגד הסט"א שלחם הר"ק מבארדיטשוב ז"ע לחזרת הס'ת שכתב עזרא הסופר

קיצור מפרקים הקודמים

בעבור כמה שנים ששלמה בן של ר' ירוחם גדל בבית הפריץ, הנפך לגוי של ממש, ועזב את עמו ואת דתו, אבל אמו שבשמים לא נחה ולא שקטה, דרכו הפריע לה בן עזן העליון, עד שהחליטה שטוב המות מהחיים, ולקחה את בנה אתה לעולם שכולו טוב. אשתו, שהרבתה להרביץ בכל עת נגד עמו ומולדתו, עכשיו כשבעלה נפטרה התחילה עוד יותר להרבות ולדבר נגד היהודים, וגם לבניה דיברה כל הזמן נגד עם ישראל.

ביום מן הימים יודה אלמנת שלמה/לע לבקר במרתפה, ויהי אך כשירדה נדק רגלה בתיבה קטנה, בהירות עצומה העלה המשרתת את התיבה ויחד התחילו לפתוח את התיבה, אך נדהם לבם כשפתחוהו, הרי יש בה ספרי קודש, הדבר עוררה יותר את המתה, מד הדליקו מזורה של אש, והשליכה אותם לתוך המזורה, והנה כשגמרה לשרוף את כל הספרים, מצאו תיבה בתוך התיבה, וכשהאש התחיל לקלף את צימיו הכסף, ביקשה המשרתת לעברתה להפסיק, אולי יש שם אוצר גדול של כסף וזהב ואבנים יקרות וחבל להפסיד את זה. כיב את הדליקה והוציא את התיבה, והתחילו להתעסק עם זה, אבל הדבר היה לפלא, הם התחילו לחפש את פתח התיבה, הפכו אותו מצד לצד, אבל אין... הפתח נעלם.

כוחות הטומאה מול כוחות הקדושה

יום אחד הגיע לעיירה, בה גרה הפריצה, הכומר הראשי של האיזור, כדרך הפריצים אחד מן המקומות שבה ביקר הבישאף היתה בתיבה של הפריצה, שם ישב יום אחד ובילה עם אנשי הפריצה ואנשיו, הפריצה הכינה עבור הבישאף סעודה גדולה עם כל המטעמים כיאות לכבודה של מי שהיתה מן המעריציו הגדולים.

זה לצד זה ישבו כל המסובים ושוחחו על דא ועל הא, ובאמצע השיחה העלה

הפריצה את התיבה, כשמביעה הפריצה בזה את פליאתה, התיבה שלא ניתן לפתוח, וכבר הזמינה גדולי המומחים, אבל שום דבר לא עזר לפענח את המיסתור. הבישאף בשמוע את סיפוריה הדזעזע כולו, וביקש להביא לו את התיבה, אחרי שראה את התיבה ומישש אותה, הכריז לעבר הפריצה שהוא רוצה לדבר אתה ביחידות

אודות התיבה.

שניהם קמו מהסעודה ועברו לחדר צדדי, בו התחיל הבישאף לספר, שהיות שהוא מכסף גדול כבר שנים, וזה כבר זמן רב שיש לו איזה הרגשה שיש בסביבות מקום מגוריו דבר שמפריע לו, משהו מצד הקדושה משבש את כל עבודתו ולא נוות לו מנוח, מה שהוא מנסה לעשות ע"י שמששת בכוחות הטומאה לא הולך לו, כבר זמן רב שהוא טרוד לדעת מהו הדבר הזה, חיפש בעירו אבל לא מצא דבר שיכול להעיד שזה הא, והיות שהדבר הזה מפריע לו מאד, החליט לנסוע להעירות הסמוכים לברר פשר הענין, והנה רק הגיע לכאן וכבר שומע על התיבה, ונראה לו שדבר זה הוא מה שעומד בדרכו ומבטל כל כוחותיו אשר הוא משקיע.

"תדע לך" - אמר לה הבישאף - "מיד כשהגעתי לביתך הרגשתי שבמקום זה טמון הסוד, מכאן יוצא רוח של קדושה אשר עומד בדרכי, וצריכים לבער את התיבה הזו", אמר נחרצות, כשמולו עומדת הפריצה נבהלת ומשתוממת, שבביתה מרכז השאנה לעם היהודי נמצא דבר קודש.

"אבל יש לך תקוה" הרגיע הבישאף את הפריצה "אם תעשו מה שאגיד לך, ותקיימו מאמרי אז יהיה לך היכולת להנצל ולתקן את גודל החטא שחטאת להחזיק דבר קדוש בביתך", הפריצה הנהן בראשה שמקבלת עליה שכל מה שיצוה עליה הבישאף תקיים. אחרי שנתנה הפריצה הסכמתה, התחיל הבישאף עם תביעתו, "תדעו לך שבתוך התיבה נמצא ספר תורה ישן נושן שנכתב ע"י אחד מגדולי ישראל בזמננו, ובן תלוי את האפשרות לבטל את זה. יש לך בנימין?" שאל הבישאף, "כן, יש לי" ענתה הפריצה, "הגדול שבהם הוא בן שמונה עשרה, השני בן חמש עשרה, והשלישי הוא בן ארבע עשרה.

"כואב לי" - אמר הבישאף - "בגללך אני מפסיד הרבה שנים, הרבה כח והרבה זמן". הפריצה הביטה בו ללא מבין על מה הוא נאנח, אבל הבישאף לא נתן לה זמן רב לחשוב, "אני מוכרח להמתין הרבה שנים, עד שבנך הגדול יגיע לגיל עשרים ושלוש, רק אז הוא יוכל לעמוד לצידו ולעזור לי לפתוח את התיבה, עד אז אהיה תחת שלטון התיבה".

הפריצה שכל הזמן הביטה בדאגה לעבר הבישאף שבגללה ימנע הבישאף מעבודתו, ניחמה את עצמה, אמנם נכון שצריכים עדיין להמתין חמש שנים, אבל לבסוף יתפטר הכומר מן המפריעים והמסטינים. הבישאף לעומתה לא היה מרוצה מתשובתה, ופנה אליה: "אולי אחד מאתנו, אני או את, לא נהיה יותר בין החיים וכל העבודה ילך לטמיון? ובכן. מכיון שאני רוצה בכל זאת לבטל את החפץ היהודי, לכן אני משאיר לכם פה מכתב ובה כתוב הוראות איך לפתוח את התיבה ומה לעשות בה, המכתב תפתח רק כשיגיע בנו הגדול לשנת העשרים ושלוש, ומוכשר לקיים את מה שכתוב שם".

הבישאף קיים את דבריו, ועל אתר התיישב לכתוב, בתוך המכתב תיאר בפירוט את כל מה שיש להבנים לעשות והאיך ללחוץ עם כח הקדושה, ולהעביר ח"ו את כח הקדושה הטמון באותו תיבה. הפריצה קיבלה את המכתב, ושמרה את המכתב בארון מיוחד, והמתנה בקוצר רוח שיעבור החמש שנים ובה יגדל, ויהיה מוכשר לעזור להבישאף להעביר את מה שיש לו להעביר.

עלה ונתעלה

הימים שמחג הפסח ועד חג השבועות עברו בביתו של ר' זיסל בהתרוממות הנפש, מכיון שהרה"ק מבארדיטשוב הורה לו שאל יחזור למסחרו, ובמקום זה יחזור לביתו, עשה דבריו רבו וחזר לביתו והתיישב בבית המדרש הסמוך לו, שם שקד יומם ולילה על התורה ועל העבודה. מכיון שלא היה לו עסקים, ולא סחר, היה לו זמן רב, לעסוק בתורה ולהרבות בתפילה, באמירת תהלים, ובצדקה וחסד. היה זה עבור ר' זיסל ימי עליה, ימים שיכול היה לעסוק בתורה ובעבודה ללא מפריעים, ואכן התעלה והתעלה גבוה מעל גבוה, ולקראת חג השבועות הגיע לחסות בצל רבו כבן עליה.

דעתו של ר' זיסל היה שתיכף בסיום החג בצל רבו יסע כמדי שנה להיריד בכדי לסחור עם הצמר, אמנם כשהגיע לבארדיטשוב, לא הלך כמנהגו לסדר את בעלי העגלות ולהכינם להנסיעה מיד כאשר יעבור החג, אלא מקודם פנה לביתו של הרה"ק מבארדיטשוב בכדי לקבל ברכת שלום. עם דפיקתו על דלתו של רבו נפתח הדלת לרווחה, בראות הרה"ק את ר' זיסל קיבל אותו בצהלתי פנים: "נו ר' זיסל ברוכים הבאים, אני מקוה שעשית כראוני, ועזבת את כל המסחר ובמקום זה הלכת ללמוד", כאשר הנהן ר' זיסל, שכן עשה כדבריו, אמר לו הרה"ק מבארדיטשוב: "אשרי חלקך", והמשיך רבו לשוחח אתו והפליא בשבחיו על אשר קיים דברו.

ר' זיסל לא היה רגיל לקבל שבחים מאת רבו, "במה זכית?" הרבה ר' זיסל לחשוב, אבל מיד עם סיום דבריו רבו הלך ר' זיסל לאכסניו להתכונן לקראת ימי שבעות העילים. לעולם לא הרגיש ר' זיסל מותקנות בתפילה כמו שהרגיש הפעם, הוא ידע מה גרם לזה, הכנות של הרבה זמן, במשך קרוב לשתי חדשים ישב על התורה ללא התערבות של שמץ עולם הזה, וזה העלה את נשמתו מעלה ומעלה, ועכשיו הרגיש את עצמו קרוב יותר להקב"ה.

כמנהגו בכל שנה, פנה ר' זיסל גם הפעם לרבו לקבל ברכת פרידה, וברכת הצלחה לקראת נסיעתו להיריד, אבל כאשר נכנס לרבו, שאל אותו הרה"ק מבארדיטשוב: "האם הנך מתחרט על מה שלא הלכת למסחרך אחרי פסח?" ר' זיסל השיב שבוודאי אינו מתחרט, ואדרבה הרי זכה להתעלות מאוד, וגם ימי החג עברו עליו בהתרוממות הנפש.

ולפתע השתנה פני הרה"ק, ומפני חביבות ואהבה הנפך צורתו לאש קודש, גם על ר' זיסל נפל פחד גדול מהמראה הנורא, ואז הכריז רבו: "אם כן, אם אתה לא מתחרט, אנא ממך, גם הפעם במקום לשוב ולחזור להיריד, חזור לביתך ותמשיך עד עבודתך בלימוד התורה כפי שעשית עם עכשיו. דברי רבו נפל על ר' זיסל בתדהמה, אך מיד התחזק לעשות כדברי רבו הק', ואכן חזר לביתו.

המשך יבוא אי"ה

כרכת מור' טוב
שלושה בזה ברכותינו לידידינו הנעלה
הר"ר חיים זאב פייערווערגער ה"ו
לרגל הולדת בתו למ"ט
הי"ד שיר והירוב תענוג נחת דקדושה טבל ייח
כערת וברכת
ידידיך בישור של הרב מנחם הלל פאלאטשעק שליט"א

כוס של ברכה
נשיה ומסורה בזאת השורה, קדם ידידיים הנעלה פאר המעלה אבך כממשע וממדרשן, תורה ועבודה רכושן, לב טוב להטב לזולתה, שטמו הטב ס תולתה.
הר"ר חיים זאב פייערווערגער ה"ו
לרגל הולדת בתו למ"ט
ובכן נישא ברשתינו בצינף תפלותינו, שיכרה לרווחת נמנה חב חת דקדושה כל הימים
כ"ד ח ברוך שמחם בשמחתך
גבר יאל חיים צבי פעל בערבוים, דוד בצלאל טוטיג, צבי אריה ראזנבערג, יעקב בן ציון ווייס,

מלא הטנא ברכות
מעומק לבינו, שלוחה ברכותינו, אל כבוד גסינו, הצמוד בקירות לבינו, האברך היקר והחשוב
הר"ר חיים זאב פייערווערגער ה"ו
לרגל הולדת בתו למ"ט טוב
ומנשים באהל תבורך, אמינו - חמדתנו הצמחה
מרת פייערווערגער שת"ח
וברכה מיוחדת נשגור קדם ראש המשע חה, וקנינו הנכבד והטוב אר
הרה"ח ר' נחמן יאקאב שליט"א
ומנכ"ח קנתינו החשובה תחר

קול ששון וקול שמחה
יעלה ויבוא ויגיע, רגשי לבבינו להביע, וברכות להשפיע, עלי ראש משפחתנו אשר עלינו משפיע, לכל עוזר ומבקש פותח יד ומשביע, לכל דבר שבקדושה עוזר ומושיע, בקביעת עיתים לתורה מפורסם וידוע, שמו הטוב לפניו מופיע.
הרה"ח ר' דוד מאיר ווייס שליט"א
ומנב"ח אמנו החשובה שת"ח
לרגל הולדת נכדם למזל טוב
אצל חתנם כבנם - מנינו הר"ר חיים זאב פייערווערגער ה"ו

והנה כינוי מיוחד נפר ירא, הקינה התשובים והנפארים
הרה"ח ר' ישכר דוב ווייס שליט"א, הרה"ח ר' נחמן יאקאב שליט"א
ומנב"ח זקנתנו החשובה שת"ח, ומנב"ח זקנתנו החשובה שת"ח
הי"ד שירנו הורינו וקנינו לראות רב נחת טבל יו"ח
כ"ד המברכים מעומק הלכ
יאל, שלמה אלטור, צחק אי"ק, תור וזשל, משה אברום אלכסנדר, ירוחם ארי,
אליעזר דוב עמל, יואל ראטה ישראל טון הענטאל, יואל קליין.

הוצאות הגליון הנדבב ע"י
הר"ר חיים זאב פייערווערגער ה"ו
לרגל הולדת בתו למ"ט
הר"ר חיים זאב פייערווערגער ה"ו
לרגל הולדת בתו למ"ט

יסודי התורה

לרגל התחלת מס' שבועות במסגרת חברותינו הק:

מסכת שבועות הוא מפתח לכל השי"ס

הגאון מהר"ם שיק ז"ל אמר, שמסכת שבועות הוא מפתח לפתוח כל השי"ס. אלף כתב, אות ר"ג

סגולת לימוד מסכת שבועות

להמתיק הדין... ופרשת נדרים, ומשניות של מסכת שבועות. ספר המדות, המתקת דין פי"ז

לימוד מסכת שבועות מסוגל לירידת גשמים. ספר המדות, שבועה ג

ללמוד מסכת שבועות בימי העומר

יש נוהגין ללמוד מסכת שבועות בימי העומר, וסמך יש בו מ"ט דפים כמנון ימי העומר, ולכאורה לא קרב זה אל זה, אך מצאתי בספר זכרון יהודא שכן היה גם מנהג גאון ישראל וקדושו בעל אמרוי אש זצללה"ה.

ליקוטי מהר"ח סדר מנהגי ימי העומר דף מ"ג, וכן הובא באלף כתב אות קנ"ח וכן נהג עצמו החתם סופר זי"ע (מנהגי החת"ס פ"ב סכ"א). ועיין בשו"ת חתם סופר (הצ"ח ח"א סי' ק) זול"ק: זה לי שלשים שנה נתקשיתי על הרמ"א שהעתיק דין זה כפשוטו, ולכאורה צ"ע, ובכל שנה בלמודי [מס'] שבועות עם התלמידים אמרתי קושיא זו... עכ"ל.

שמעתי דבר נכון בשם הגה"ק בעל חתם סופר זי"ע, שמנהג ישראל ללמוד בימי הספירה מס' שבועות, ובמס' זו יש מ"ט דפים כמנון ימי העומר, ונמצא שדף ל"ד שייך ליום ל"ג בעומר, ושם נאמר רבי שמעון אומר מהכח עלה במערבא, מאי הו"א וכו' עיי"ש, וזה הו"א דמחכו במערבא שהיה הילולא דרבן שמעון בר יוחאי ב"ג בעומר, ע"כ שמעתי.

מאי טעמא דקתני שבועות בתר מכות

יש לומר בדרך הלצה מה שנהגו ללמוד מסכת שבועות בין פסחה לעצרתא, דמרוזמו בתחלת מסכת שבועות 'מאי טעמא דקתני שבועות בתר מכות', דאחר שנלקו המצרים בהעשר מכות במצרים, מתחילין ללמוד מסכת שבועות.

שמי השמים, מועדים ראש ישיבה הלך אחר השיעור לחוץ, והתחילו התלמידים לרקוד ולהכות זה את זה, בין כך פתח הראש ישיבה את הדלת, ותלמיד אחד פתח גמרא שבועות והתחיל ללמוד בניגון להראות שהוא לא עשה כלום, והר"י הכיר שהכה עם חבירו, ואמר: "מכדי תנא ממכות קא סליק, מאי טעמא דקתני שבועות..."

גן יוסף מבעל פרדס יוסף, דף קט"ז

מנהג ישראל תורה

כסא דברכתא (לט)

נוס של סידור קידושין

המנהג שאין המברך טועם מהכוס

וראיתי להזכיר מילתא דקשיא לי טובא, מה שנהגו דאחר מברך ברכת היין על הכוס והחתן והכלה שותין ממנו, וא"כ איך מברך בורא פרי הגפן כיון דאין המברך שותה ממנו, ואך יוצאים החתן והכלה בברכתו של המברך, הא קיי"ל בספ"ק דריה כל הברכות אם יצא מוציא חוץ מברכת הנהנין, ומיבעיא לן התם ברכת הכוס של קידוש וברכת המוציא מהו, מי אמרין כיון דחובה ניהו מברך או דלמא ברכות לאו חובה ניהו, ומסקינ דמוציא, וסתבו התוס' שם זהך דווקא, ובאמת סתבו כל הפוסקים דטעם דבכל ברכת המוציא אדם מוציא חבירו היינו דכל ישראל ערבים זה לזה וה"ל כמחויב בדבר משא"כ ברכת הנהנין, וא"כ הכא נמי כיון שאין הכוס מעכב, לאו דבר שבחובה ניהו והאך מוציא חבירו דהא הי"ל ברכת הנהנין, בשלמא ברכת נישואין אפשר כיון דטעונין כוס הדר הוה ליה כדבר שבחובה משא"כ ברכת האירוסין ואפשר כיון דמיי"מ עיקר היין לאו ליהנות מכין חשיב שפיר כברכת המצוות ועדיין צ"ע. (נפי ירושע

כתובות)

לשתות רביעית

המנהג הפשוט שהחתן והכלה שותין מעט מזער מכוס של אירוסין ונישואין תחת החופה, ואני תמה אך נתפשט זה המנהג שהרי הלכה רווחת בישראל דכל דבר שצריך כוס, צריך לשתות ממנו מלא לוגמיו שהוא רוב רביעית, לכן אני אומר כל חתן הירא את דבר השם וחרד על דבריו יזהר לשתות רביעית שלם ויברך ברכה אחרונה. (באר שבט)

בטעימה סגי

לא יאבו ולא ישמעו לו, דמנהגן של ישראל תורה הוא, ואדרבה אם יטעמו החתן מלא לוגמיו מכוס אירוסין, ולפעמים הוא משקה משכר, יש חשש על הקידושין, דמהא טעמא נהגו להתענות, וא"כ תקנתו הוא קלקול, רק אם הרב בעצמו ישתה, אבל העיקר כפי המנהג בלא קפוק. (שו"ת מהרש"ם)

ב' כוסות

ברכת האירוסין וברכת חתנים אומרים אותה על ב' כוסות, אפילו מקדש בשעת החופה, ג'ה"ה ונוהגין להפסיק בניהם בקריאת הכתובה. (שו"ת אבן העזר סי' ט)

ההפסקה משום ברכת היין

וההפסקה הוא משום ברכת היין, שמברכין עד פגם אחרת על כוס של נישואין. (מהר"ם מיץ)

על כוס אחד

ובמדינתנו אין נוטלין רק כוס אחד, ומוזגים אותו תחילה לברכת אירוסין, ואח"כ מוזגים אותו שנית לברכת נישואין. (ליקוטי מהר"ח)

לשפך ולחזור ולמוזג

ואם בא לארוס ולכנסו בבית אחת, תאמר ברכת אירוסין וישתה ויקדש לה, והשאר ישפוך וימוזג בו עד ויברך עליו ז' ברכות וישתה. (מחזור ויט"ר)

התאחדות אברכים 'זיוא"א' משה"ה

החסידים סאטמאר תלמידי פני תורה חסידות סאטמאר

רב ברכות ושובע שמחות

תנו שבח ושירה, בשפה נעימה וברורה, ברכת מוזל טבא שלוחה ואמורה, מול ידידיו האברך החשוב והמפואר במדות ובמעלות נהדרה, שמו הטוב נודע לתפארה, עושה ומעשה לטובת עדת מי מנה, עומד לימיניו בכל עת ועונה, הי"ה כששית.

הי"ד חיים זאב פיינרוזערגער

הי"ד

לרגל הולדת בתו למילד טוב

ופעום לבינו, נביע רגשי תודתנו, על התפסרותו לפען הכלל והפרט במחנינו, ובפרט ברכנת השמחות לאנשי שלומינו, ובמיוחד הגדיל עשות כעבורו, להנץ הסעודת עשה בן שפחתנו, תג הסכות העבר עליו.

ושפטינו מרחשין תפלה וחינוכים, יהא רעוא מן קדם אלקי שוכן מעונים, שיוכה לגדלה ולחנכה עי"ד רבנו"ק זי"ע מוצקת איתנים, אך טוב וחסד ירדוף אותו תמיד לאורך ימים ושנים, ברכה והצלחה בכל הענינים, אמן.

הכ"ד החתמים בשם א"י ש ותננים מפעולותיו הנבאים

מוסדות יטב לב דרבי' מסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א פנה"מ ירושלים תוב"א

מזלא טבא ונדאי יאה

אלפי ברכות, בזה נשלחתי. קדם ידידי החשוב מוכתר בכתר שם טוב. מוצא חן בעיני אלוקים ואדם גאון במדות ובגמילות חסדים. לבו תוב עולה על סלנו. שבויה דדין מי מנה. שמד לימיניו בדעת ותבונה. למען מסכותינו שמד חן בכל פניהו פניה לונא תהלה בקרב עם טולה.

מוה"ר אביגדור גאלדשטיין הי"ד

חבר הנהלת מוסדותינו הקי

לרגל הולדת בתו למיטט ובשעטמ"צ

מה' יתן שאלותינו. ביצחך ברכותינו. שיזכה לגדולה ולחוכמה על מבעני תורה. בדרך הפסורה ובשכר מעשינו הנאמנים. יכה לראות בנימ ובני בנימ במאר פנים. שסקים בתרה ובמנונות שטחה ונתת בלי קצבות. ותרבה חילך עוד ועוד. לחיים של שיער וכבוד. בני חי ומנצי רוחי. עדי נכה לב אתמלכא משיחא אכירי.

קמ"ד והברכה הנהלת המוסדות

קהל יטב לב ד'סאטמאר

מוסדות יטב לב כולל יואל משה בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א פנה"מ ירושלים תוב"א

שיד המעלות לדו"ד

ארשת שפתינו נפתח, לברך ברכת מול טוב בשיר ושבח, למעלת כבוד האי גברא יקירא, עוסק למען הכלל והפרט תדירא, מוכתר בכל מעלה ומדה, רב פעלים לתורה ולתעודה, ידיו למענינו נכונה, בכל עת ועונה, מוכה את הרבים במעשי הנשגבים ההגדיל תורה ולהאדירה, לו יאתה כל שירה, שבחו הטוב מי יספר וימלא, אין גומרין עליו את ההלל.

מוה"ר דוד מאיר ווייס שליט"א

חבר הנהלת מוסדותינו

לרגל יום שמחת לבו בחולדת נכדתו זמ"ט

ואנו תפלה, לטורא עלילה, ונחיל ונקווה, דמן קדם אבוהן דבשמיא יהא רעוא, שיזכה לראות בנימ ובני בנימ שתולי נתים סביב לשולחנו, אך טוב וחסד ירדפוהו כל ימי חייו, עדי נוכח לתוחיה ענינו, בביאת גואלינו, ומלכינו בראשינו, במהרה בימינו, אמן.

הסדרים שטמ"צ הנהלת המוסדות - הנהלת הכולל

קהל יטב לב ד'סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א פנה"מ ירושלים תוב"א

ברכת מזל טוב

באושת כבוד ויקר וברשימה ניל ושמחה, תנו משגרים בה ברכתנו ואיחולתנו, אל מול ידידנו א"י פניה"ק.

הי"ד אברהם שמואל פעקעטע הי"ד

לרגל אירוסיו בני

הי"ד אביגדור גאלדשטיין הי"ד

חבר הנהלת המוסדות

לרגל הולדת בתו

ה'קידושת רבה' בבית מדרשיו 'ברך משה'

הי"ד חיים זאב פיינרוזערגער הי"ד

לחיתו הרבה ר' דוד מאיר ווייס שליט"א

חבר הנהלת המוסדות וחבר הנהלת הכולל

ולקחי תהיה ר' נחמן יאקאב שליט"א

לרגל הולדת בתו - נכדתו

ה'קידושת רבה' בבית מדרשיו 'ברך משה'

וזאת הברכה, שתחו רוב נחת דקחה מהם וטבל וישא הלצים, אכ"ה.

דברות קודש חוצבים מלהבות אש

מב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

במסיבת לחיים אחר הכנסת ספר תורה יום ה' פרשת וירא שנת תשס"ט לפ"ק
בביהמ"ד דחסידי סאטמאר בני ברק רחוב רמב"ם

די תורה הקדושה און דאס איז אונז הייליג און טייער אזוי ווי דער אייבערשטער האט דאס געגעבן פאר כלל ישראל ביים בארג סיני. אבער די סיפא פון די סדרה ווי מיר האבן די פרשה פון מסירות נפש פון אברהם און יצחק, ווי אברהם האט געפירט יצחק צו די עקידה און יצחק אבינו האט זיך געלאזט שחטן פארן הייליגן באשעפער, דורך די מעשה איז די סיפא פון די סדרה א העכערע בחינה ווי די רישא פון די סדרה.

כ'האב געקלערט צו זאגן א פאר ווערטער בנוגע דעם ענין, מקדים זיין א ווארט, דער זיידע ז"ל אין קדושת יו"ט זאגט אין די ראש השנה תורות (ראש השנה אות ה), ער פרעגט די קשיא, יצחק אבינו איז אלט געווען זיבן און דרייסיג יאר ביי די עקידה, ער איז שוין געווען א ערקוואסענע מענטש און ער וואלט געקענט ווען מעכט זיין מען זאל אים נישט ברענגן אויף די עקידה, און יצחק אבינו האט נישט נאר נישט געשטערט, נאר אדרבה ער האט זיך געלאזט מען זאל אים שחטן פארן הייליגן באשעפער. קומט אויס זייער א גרויסע בחינה וואס יצחק אבינו האט זיך אויסגעשטרעקט דאס האלץ און ער האט געזען מען גייט אים שחטן, און ער האט מקבל געווען באהבה אז ער גייט זיין א קרבן פארן הייליגן באשעפער, איז דאך דאס א געוואלדיגע גרויסע מדרגה, איז פארוואס איז מען דעם נסיון העקידה נאר מייחס צו אברהם אבינו און נישט צו יצחק אבינו.

זאגט ער אזוי, ער זאגט אן אריכות, און דער תמצית וואס ער פירט אויס איז אזוי, אברהם אבינו איז געגאנגען צו די עקידה מיט א אש להבה א פלאם פייער, ער האט אליין געהערט פון בורא כל עולמים אז ער וויל אז זיין זון זאל זיין א קרבן לה', ס'האט ארוימגענומען אברהם אבינו א אש קודש אז ווער ס'איז געווען אין די ד' אמות פון אברהם אבינו איז אנגעצויגן געווארן מיט א פייער פון מסירות נפש פארן הייליגן באשעפער, און דאס אז יצחק אבינו האט מסכים געווען און בחפץ לב אויסגעשטרעקט דאס האלץ זיך צו לאזן שחטן פארן בוכ"ע, דאס אליינס איז געקומען פון אברהם אבינו, דער פייער פון אברהם אבינו איז אזוי גרויס געווען, אז ס'איז נישט קיין גרויסער קונץ געווען פאר יצחק אבינו, ס'איז שוין נישט געווען קיין נסיון, ווער ס'האט צוגעזען אברהם אבינו און געווען אין זיינע ד' אמות אין אזוי הייליגע מעמד, איז נישט מעגליך געווען אז מען זאל נישט מיטגעשלעפט ווערן מיטגעקאכט ווערן אין א קאך פון מסירות נפש פאר השי"ת, אלעס איז געווען פון אברהם אבינו, אזוי ברענגט עס ארויס דער זיידע ז"ל אין קדושת יו"ט באריכות.

ער פירט אבער אויס, נאך א פאר ווערטער, ער זאגט אז בשעת די נסיון פון די עקידה האט אברהם אבינו אריינגעברענגט א ענין פון מסירות נפש אין יצחק אבינו, און נישט נאר אין יצחק אבינו, ער האט אריינגעברענגט א כח פון מסירות נפש עד סוף כל הדורות אין אידישע קינדער, אז אידן זאלן זיין גרייט אויף מסירות נפש פאר השי"ת.

כ'האב אמאל געזאגט מיט דעם, די גמרא אין גיטין (דף נ:): פארצילט די מעשה פון די אשה ושבעה בניה, ווי א אידישע מאמע האט געזען ווי זיבן קינדער לאזן זיך הרגענען על קדושת שמו יתברך, און זי האט געזאגט פארן אינגסטן קינד, גיי ארויף צו אברהם אבינו און זאג פאר אברהם אבינו דו האסט געברענגט אין עקידה, איך האב געברענגט זיבן, די מעשה איז אביסל שווער צו פארשטיין, ס'קוקט אויס ווי זי איז זיך געגאנגען רייצן מיט אברהם אבינו, כאילו זי איז גרעסער

ס'איז א גרויסע שמחה דא אין ביהמ"ד, א שמחה פון א חינוך ספר תורה, דער אייבערשטער פירט די וועלט, און ס'קומט אויס דער חינוך ספר תורה אום פרשת וירא, די פרשה ווי אברהם אבינו האט מקבל פנים געווען די מלאכים, וואס באמת האט דאס א גרויסע שייכות צו די חינוך ספר תורה, ווייל ס'איז ידוע וואס שטייט אין מדרש (שמו"ר פכ"ח ס"א) אז ווען משה רבינו איז ארויפגעגאנגען אין הימל מקבל זיין די תורה האבן די מלאכים מקטרג געווען און געזאגט (ההלים ה ה) תנה הודך על השמים, מען זאל נישט געבן די תורה פאר אידן א בשר ודם, צר הקב"ה קלסתר פניו של משה דומה לאברהם און ער האט געזאגט אי אתם מתביישים הימנו, לא זה שירדתם ואכלתם אצלו, עטין האטס געגעסן ביי אברהם אבינו, ממילא ווי באלד די מלאכים האבן געגעסן ביי אברהם אבינו - און דער דעת זקנים ברענגט צו א מדרש אז דער פעלער איז געווען ווייל זיי האבן געגעסן בשר בחלב - האבן די אידן זוכה געווען מקבל צו זיין די תורה, קומט אויס אז א דאנק די סעודה וואס אברהם אבינו האט געגעבן פאר די מלאכים, האבן אידן זוכה געווען צו די תורה הקדושה, און א דאנק דעם זעמיר אונז זיך דא משמח בשמחת התורה לגומרה של תורה, וואס מען האט געענדיגט שרייבן א ספר תורה.

מיר האבן אבער אויך די וואך אין די סדרה די פרשה פון די עקידה, ווי אברהם אבינו האט געפירט יצחק אבינו צו די עקידה און יצחק אבינו האט זיך אויסגעשטרעקט דאס האלץ זיך צו לאזן שעכטן פארן בורא ית"ש.

ס'איז ידוע די מעשה דער דברי חיים איז אמאל געפארן קיין רימנוב צום רבין ר' הערש ז"ל, דער דברי חיים איז דאך געווען ידוע פארן גרויסן גאון און גרויסן תלמיד חכם, און דער רבי ר' הערש איז נישט אזוי מפורסם געווען זיין גדלות בתורה, אז ער איז געפארן קיין רימנוב האט אים איינער דארט פרובירט אפצוהאלטן, איינער וואס האט געקענט דעם דברי חיים און ער האט געוואוסט צו שעצן זיין גדלות אין תורה. האט ער אים געפרעגט אזא גדול און אזא תלמיד חכם וואס דער דברי חיים איז זאל פארן צו דעם רבין וואס מען האט נישט אזוי געוואוסט זיין גדלות אין תורה, ס'פאסט נישט, ער האט אים געוואלט אפרעדן.

האט אים דער הייליגער דברי חיים געזאגט, ס'איז דא צוויי בערג וואס איז פארהייליגט ביי כלל ישראל, ס'איז דא דער בארג סיני וואס דער אייבערשטער האט געגעבן די תורה פאר כלל ישראל, און ס'איז דא דער הר המוריה ווי אברהם אבינו האט געברענגט יצחק אויף די עקידה, דער אייבערשטער האט געהייסן בויען א ביהמ"ק אויפן הר המוריה, פארוואס האט ער נישט געהייסן בויען דעם ביהמ"ק אויפן הר סיני וואס דארט האט מען געגעבן די תורה פאר כלל ישראל. אלץ מא' - האט ער געזאגט - זעט אויס אז דארט ווי איד שטרעקט זיך אויס דאס האלץ און איז זיך גרייט צו לאזן שחטן פארן אייבערשטענען וועגן, דאס איז א העכערע בחינה ווי די בארג סיני ווי מען האט געגעבן די תורה פאר כלל ישראל, א ענין פון מסירות נפש וואס מען איז זיך מוסר נפש פארן אייבערשטענען וועגן דאס איז סאך א העכערע בחינה ווי דער ענין פון מתן תורה.

קומט אויס די אנהייב פון די וואכעדיגע סדרה ווי מען ליינט די פרשה פון אברהם אבינו מיט די מלאכים, וואס אברהם האט געגעבן צו עסן פאר די מלאכים און א דאנק דעם האט כלל ישראל באקומען די תורה, אוודאי און אוודאי איז דאס זייער הייליג און אוודאי און אוודאי איז דאס זייער חשוב און מיר פרייען זיך מיט

ווי אברהם אבינו, זיבן מאל אוי גרויס, ווייל אברהם אבינו האט נאר קינד געוואלט ברענגן אויף די עקידה און זי האט געברענגט זיבן, ס'איז שווער צו פארשטיין.

נאר דער פשט איז, זי האט געזאגט פארן קינד ער זאל גיין זאגן פאר אברהם אבינו, דו האסט געברענגט איין קינד אויף די עקידה, און דאס האט אריינגעברענגט א כח פון מסירות נפש אין אידישע קינדער עד סוף כל הדורות, דאס וואס זי האט געברענגט זיבן קינדער אויף די עקידה פארן אייבערשטענס נאמען, דאס איז די כח פון אברהם אבינו, זאל מען גיין זאגן פאר אברהם אבינו אז זיין מסירות נפש האט זיך נישט אפגעשטעלט, ס'איז שוין מיוזגט יאר נאך אברהם אבינו, און אידן זענען נאך אלץ גרייט זיך צו לאזן שחט'ן, און דאס איז די כח פון מסירות נפש פון אברהם אבינו.

די גמרא זאגט אין יומא (דף פו.) ר' מתיא בן חרש האט געדרשנט, ס'איז דא די חלוקי כפרה, פיר ערליי עבירות, און די תשובה אויף די עבירות איז נישט אייניג, זאגט די גמרא אזוי, איינער האט עובר געווען אויף א מצות עשה און ער האט תשובה געטון איז מען אים זאפט מוחל, טאמער האט ער עובר געווען אויף א לא תעשה וואס דאס איז שוין א הארבערע עבירה איז מען נישט באלד מוחל אפילו ער טוט תשובה, אויף דעם איז יום כיפור מכפר, טאמער האט ער עובר געווען אויף א עבירה וואס האט כרת אדער מיתת בית דין, איז שוין יום כיפור אויך נישט מכפר, אלעס איז תולה, נאר ל"ע יסורים און עגמות נפש איז מכפר, טאמער האט ער עובר געווען א עבירה ווי חילול השם, דאס איז הארבער ווי דעם אלעס, איז די אלע זאכן נישט מכפר, נאר יום המיתה איז מכפר, אזוי ברענגט די גמרא אראפ.

דער זיידע ז"ל אין ייטב פנים אין די דרשות פון שלש עשרה מדות (אות טו) האט געזאגט כמה בחינות מעורר רחמים צו זיין אויף אידישע קינדער, אז מען טוט תשובה זאל באלד נתכפר ווערן אלע עבירות אן קיין יסורים און מען זאל נישט דארפן ווארטן אויפן לעצטן טאג, נאר ס'זאל תיכף ומיד מכופר ווערן אלע חטאים עוונות ופשעים, זאגט דער זיידע ז"ל אז מען זאל זיך מקבל זיין במחשבה זכה אז מען איז זיך גרייט צו לאזן שחט'ן פארן אייבערשטענס נאמען, און דער זוהר הקדוש זאגט (במדבר דף קכא.) מאן דמסר גרמיה למותא, ווער ס'איז זיך מוסר נפש פאר השי"ת איז חשיב כאילו איתפטר מהאי עלמא, ס'ווערט גערעכנט אזוי ווי ער איז אוועקגעגאנגען פון דעם עולם, ס'איז שוין געווען דער יום המיתה, דער יום המיתה האט שוין מכפר געווען, ממילא קען מען זוכה זיין צו מחילת עוונות בחיים חיותו אויף אלע חטאים עוונות ופשעים, אז מען אויף זיך מקבל בלב שלם זיך מוסר נפש צו זיין פארן אייבערשטען, און ס'ווערט גערעכנט אזוי ווי מען האט עס טאקע געטון, און ממילא איז עס מכפר.

איך האב געקלערט מיט דעם פשט אין א מדרש, דער מדרש זאגט (הובא באהבת דוד להחיד"א) בשעה שעקד אברהם את יצחק, ווען אברהם אבינו האט געברענגט יצחק אויף די עקידה, אמר להקב"ה תן לבני עשרת ימי תשובה, ער זאל געבן פאר כלל ישראל עשרת ימי תשובה, יעדער ברענגט אראפ דעם מדרש, און ס'איז א מדרש א חידוש. לויט דעם קען מען אבער גאנץ גוט פארשטיין, - און ס'איז צו דערמאנען אז די וואך פרשת וירא ליינט מען די קריאה פון ביידע טעג ראש השנה - ווען אברהם אבינו האט געברענגט יצחק אויף די עקידה - און ווי דער זיידע ז"ל אין קדושת יו"ט זאגט - מיט א אש שלהבת, א פייער פון מסירות נפש, אז ס'האט ארוםגענומען אויך יצחק אבינו, הגם פאר יצחק אבינו האט דאס ניט אויסגעפעלט, אבער דאס מציאות איז אזוי געווען אז יצחק איז מיטגעשלעפט געווארן מיט דעם קאך מיט דעם פייער פון אברהם אבינו, און דער קדושת יו"ט זאגט אז באותו מעמד האט אברהם אבינו אריינגעגעבן אין אידישע קינדער עד סוף כל הדורות אז יעדער איד זאל דאס האבן אין הארץ און גרייט זיין אויף מסירות נפש.

קומט אויס אז אויב איד במשך הימים וועט מקבל זיין מסירות נפש, וועט ער דאס מיינען און האלטן דערביי, ווייל ס'ליגט אין אים א כח הקדושה מסירות נפש פון אברהם אבינו, ממילא קומט אויס ווערט נמחל אלע חטאים עוונות ופשעים, און ס'פעלט נישט אויס קיין יסורים, און ס'פעלט נישט אויס א יום המיתה, און אידן זענען זוכה אין די עשרת ימי תשובה אנגעשריבן צו ווערן לחיים ולשלום, הגם ס'איז געווען חטאים אינעם יאר, אבער בכח מסירות נפש ווערט אלעס

מכופר. דערפאר האט אברהם אבינו געזאגט תן לבני, מען זאל געבן פאר אידישע קינדער, עשרת ימי תשובה, די עשרת ימי תשובה, וואס אלע עבירות ווערן נתכפר מיטן כח מסירות נפש פון אברהם אבינו.

דער זיידע ז"ל דער ישמח משה איז געווען רב אין שינאווא, איז ער געווען אויף א פלאץ און ער האט געזאגט אז ער איז מרגיש א געוואלדיגע קדושה אויף דעם מקום, האט ער געפרעגט דעם בעל הבית - דער בעל הבית איז נישט געווען דער גרויסער בר הכי - וואס איז דא געווען אז ער איז מרגיש אזא געוואלדיגע קדושה. האט ער זיך דערמאנט - בעפאר דער ישמח משה איז געווען רב איז דער רבי ר' שמעלקא געווען רב אין שינאווא - אז אמאל איז געקומען דער רבי ר' אלימלך פון לויזנסק קיין שינאווא צום רבין ר' שמעלקא, און זיי האבן געדאוונט באותו מקום. און יארן שפעטער ווען דער ישמח משה איז שוין געווען רב אין שינאווא האט ער מרגיש געווען קדושה אויף דעם מקום. (הובא בייטב פנים אבני זכרון אות עב.)

די ווערטער קען מען זאגן דא אויף דעם מקום קדוש דאס ביהמ"ד, יארן צוריק - שוין מער ווי פופציג יאר - תשט"ו, איז דער פעטער ז"ל געווען אין ארץ ישראל און ער האט מחתך געווען דאס ביהמ"ד, דא במקום הזה איז ער געשטאנען, דא במקום הזה האט ער געזאגט די באוואוסטע דרשה וואס איז איינגעבאקן געווארן ביי אידישע קינדער אויף שפעטערדיגע דורות, דא אויף דעם מקום קדוש האט ער געזאגט א דרשה בקול חוצב להבות אש, זיך קוקן תנורא נפקין מופמזיה, פונקען פייער זענען ארויס פון זיין הייליג מויל, דא האט ער מארך געווען בדרוש און געזאגט דעם איסור פון זיך משתתף זיין צו די חזירות פארן כנסת המינים, דא אויף דעם מקום קדוש האט ער ארויסגעברענגט און געזאגט פאר די גאנצע וועלט אז דער איסור פון השתתפות בבחירות איז א איסור גמור, ס'איז נישט אזא פרומעניש א חומרא, נאר ער האט דאס מברר געווען אז על פי תורה און על פי שולחן ערוך איז עס א איסור גמור, ער האט געזאגט אז דער כנסת המינים האט אין דין ווי א בית מינות וואס האט אין זיך עבודה זרה גילוי עריות שפיכות דמים¹, און ווער ס'איז זיך משתתף אין די בחירות, איז זיך משתתף אין די אלע הארבע ענינים², וואס מען דארף האבן אויף דעם מסירות נפש³.

ער האט זיך צופלאמט און צופייערט ביי יענע דרשה, ס'איז דא ווייניג מענטשן שוין וואס געדענקן די דרשה, אבער די אידן וואס האבן זוכה געווען צו הערן יענע פלאם פיייערדיגע דרשה, עד היום ווען זיי רעדן דערפון קומט זיי טרערן פון די אויגן פון התרגשות ער האט געזאגט אז מען האט צו אים גערעדט און געבעטן און געווארנט עד זאל פון די ענינים נישט רעדן ווייל ס'איז בנפשו, האט ער אויסגעשריגן - דא אויף דעם מקום קדוש - אז ער איז גרייט אויף מסירות נפש אויף דעם, ער האט זיך צוגעפנט די בעקטשע מיט א פייער, און ער האט געשריגן אז ער איז גרייט אויף מסירות נפש פארן אייבערשטענס נאמען, און דאס איז נישט געווען מיט הפלגה, נאר א בחינה פון מסירות נפש ממש וואס ער האט געזאגט און ער האט געהאלטן דערביי, אז ער איז גרייט מען זאל אים חליה שישן און ער וועט זיך נישט אפשטעלן פון משמיע זיין דבר ה' ברמה.

א געוואלדיגער פחד איז באפאלן די אלע שומעים, די אלע וואס זענען געווען אין ביהמ"ד, עד היום הזה האבן זיי נאך די אימה און יראה עילאה פון דעם מעמד, ס'האט אויסגעבראכן א גרויס געוויין אין ביהמ"ד, די אידן וואס לעבן נאך לאורך ימים ושנים און פארציילן עס איבער זאגן אז ס'איז געווען א מוראדיגער מעמד.

¹ ע"י ויואל משה (מאמר שלש שבועות ס"י ק"ז-ק"ט) דהשתתפות במלכות המינות הוא ביהרג ואל יעבור משום הכניסה לבית כנסת המינים, ואף במקום פיקר"ל לא הותר כי כל הכניסה הוא לשם עליו ולחקוק חוקים,

² ע"י ויואל משה (מאמר שלש שבועות ס"י ק"ז) דהשתתפות במלכות המינות גרוע מהנטפל לעוברי עבירה דהנטפל היינו אפילו אם מעשי לא הועילו כלום, והמשתתף עמהם הרי הוא מהני לפי שעפ"י חוקם א"א לעשות חוקים אלא אם יש כל המספר של חברים, ולכן נחשב כהעובר העבירה ממש.

³ ע"י ויואל משה (מאמר שלש שבועות ס"י ק"מ, ס"י קפ"ה). דהמשתתף במלכות המינות הרי הוא עובר על הרבה איסורים נוראים שכל אחד הוא ביהרג ועל יעבור, על הכניסה, ועל השבועה, ועל ההשתתפות ועל העבודה זרה, ועל המינות, ועל ההעברה על השבועות.

דא אויף דעם מקום ווילן מיר מכריז זיין און מודיע זיין פאר די גאנצע וועלט, אז דער אש פון מסירות נפש - אזוי ווי דער זידע ז"ל דער קדושת יו"ט האט געזאגט אז דער פייער פון מסירות נפש וואס אברהם אבינו האט געהאט ביי די עקידה האט ארומגענומען יצחק באותו שעה און נישט נאר יצחק אבינו נאר אברהם אבינו האט דאס מנחיל געווען פאר כלל ישראל לדורות עולם - די פלאם פייער פון מסירות נפש וואס מען האט דא אנגעצויגן פאר כלל ישראל, דאס איז נישט בלויז לפי שעה, נאר דאס איז א נצח, דאס איז לדורות עולם, א געוואלדיגע ציבור אידן האבן זיך דאס מקבל געווען עליהם ועל בניהם און פאר די קומענדיגע דורות ביי ביאת הגואל, מסירות נפש אויף דעם ענין.

אונז רוף מיר אויס פאר די גאנצע וועלט אז די ציינטישע מדינה איז א מריחה אין מלכות שמים⁴, ס'איז א כפירה אין די תורה⁵ און אין אלעם וואס איז הייליג ביי כלל ישראל, משתתף צו זיין זיך אין די בחירות איז א איסור המור ונורא ביי צו מסירות נפש, עד ועד בכלל⁶.

מען ליינט די וואך די קריאה פון ראש השנה, מען איז מתפלל אין די הייליגע טעג כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ, איז עס די כונה אויף די טמאנע ממשלה⁶, ס'איז נישט קיין נפקא מינה וועלכע פארטיי ס'פירט אן מיט דעם, די אלע פארטייען וואס באטייליגן זיך אין דעם איז דינס כמותם, נישט קיין נפקא מינה צו ס'איז חסידישע צו ס'איז ליטווישע צו ס'איז ספרדישע, און זעמיר מתפלל כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ, הכל הולך למקום אחד, אלעס קומט אן אויף איין מקום, ס'איז ציונות מיט א פרומען לבוש, און הלילה זיך מתחבר צו זיין מיט איינע פון די פארטייען, אדער האבן א מינדעסטע חלק מיט זיי, מען דארף האבן התבדלות גמור פון רשעים בדיבור במעשה ובמחשבה.

אזוי ווי דער פעטער ז"ל זאגט אין דברי יואל די וואך פרשת וירא (עמוד תיד) ער ברענגט ארויס די ענינים פון די ענני הכבוד, די ענני הכבוד האט מבדיל געווען כלל ישראל פונעם ערב רב, און וועגן דעם זיין מיר אונז אין די סוכה א זכר צו די ענני הכבוד וואס קומט אונז אויסלערנען אז מען דארף האבן א הבדלה פון די ערב רב, און דאס ענין האט אברהם אבינו געטון ווען ער האט געזעצט אלע זיינע אורחים, והשענו תחת העין, און שטייט אין זוה"ק (וירא דף קב) אז דורך דעם בוים האט ער בודק געווען צו זיי זענען עובדי עבודה זרה אדער נישט. אברהם אבינו האט געמאכט א פועל דמיוני לדורות עולם אז ווער ס'איז א עובד עבודה זרה האט ער אין זיין שטוב נישט אריינגענומען, און דורכדעם האבן די אידן זוכה געווען צו די הייליגע מצוה פון סוכה א זכר צו די ענני הכבוד וואס איז א הבדלה פונעם ערב רב.

באמת איז דאס דער יסוד פון קיום תורה הקדושה, וועגן דעם בשעת מתן תורה האבן די מלאכים מקטרג געווען, די מלאכים האבן מורא געהאט, א מענטש אויף דעם עולם האט דאך נסיונות, ס'איז דא תאות הממון תאות השררה, אפשר וועגן די כח פון תאות השררה צו תאות הכבוד אדער תאות הממון וועט מען זיך

מתחבר זיין צו רשעים, מען וועט זיך אפלערנען פון רשעים, דערפאר האבן זיי נישט געוואלט מען זאל געבן די תורה פאר א בשר ודם, צר הקב"ה קלסתר פניו של משה דומה לאברהם, און ער האט געזאגט לא זה שירדתם ואכלתם בתוך ביתו, עטן האטס געזען אברהם אבינו איידער ער האט אריינגענומען א מענטש אין שטוב האט ער אים געזעצט תחת העין און ער האט אים בודק געווען צו ער איז הלילה נישט קיין עובד עבודה זרה, אזוי וועלן אידישע קינדער זיין אין זיינע דרכים נישט זיך מתחבר זיין צו רשעים, ממילא וועט זיין א קיום פאר די תורה הקדושה.

שטיי מיר יעצט ביי א שמחה פון הכנסת ספר תורה, וואס דאס איז א ענין כעין מתן תורה, דארף מיר אונז אפשלאגן די טענה פון די מלאכים וואס זיי האבן נישט געוואלט מען זאל געבן די תורה פאר אידן וועגן דעם חשש וואס מיר האבן געשמועסט, דארפן מיר ענטפערן פאר זיי אז אונז האב מיר מקובל פון אברהם אבינו אז מען טאר זיך נישט מתחבר זיין צו רשעים, און מיר וועלן זיך אפטיילן פון רשעים בכל אופן שהוא, און דאס איז די הקדמה פאר מתן תורה.

זאל דער אייבערשטער העלפן אונז זאל מיר זוכה זיין צו די ריכטיגע הבדלה, דער אייבערשטער זאל העלפן אונז זאל מיר זוכה זיין מקבל צו זיין די תורה הקדושה מיט א געוואלדיגע שמחה באופן גבוה ונעלה, כעטן דעם הייליגן באשעפער והאר עינינו בתורתך, אז דער אייבערשטער זאל אונז דערלייכטן די אויגן אין די תורה הקדושה, ודבק לבינו במצותך, דער אייבערשטער זאל העלפן אונז זאל מיר זיין דבוק אין תורה אין מצות, מיר זאלן זוכה זיין צו לערנען די הייליגע תורה, זוכה זיין זיך מייגע זיין אויף די תורה הקדושה, זוכה זיין צו פארשטיין תורה הקדושה, ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים, סיי אין תורה שבכתב און סיי אין תורה שבע"פ, דער אייבערשטער וועט העלפן אז די תורה"ק וועט משפיע זיין פאר כלל ישראל אלע השפעות טובות, אזוי ווי אברהם אבינו האט געזאגט די וואך ואקחה פת לחם וסעדו לבכם, פ"ת איז בנימטריא תלמו"ד, לחם איז דאך פשוט א רמז אויף די תורה הקדושה, לכו לחמו בלחמי, דורך די תורה"ק ואקחה פת לחם, מיט וואס מען נעמט די תורה"ק, מיט דעם וסעדו לבכם, וועט דער אייבערשטער העלפן אז די תורה"ק וועט משפיע זיין אלעס גוטס וואס אידן דארפן האבן, וסעדו לבכם.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן זוכה זיין, ימלא ה' משאלות לבנו לטובה, אלעס וואס כלל ישראל ברויך, אלע צרכים, צרכי עמך ישראל מרובים, דער אייבערשטער זאל העלפן די תורה זאל משפיע זיין אורך ימים בימינו ובשמאלה עושר וכבוד, די תורה"ק וועט משפיע זיין פאר אידישע קינדער געזונט נחת און קינדער פאר יעדן איינעם, מיט אלעס וואס מען דארף צו האבן, ביז דער אייבערשטער וועט העלפן מען וועט זוכה זיין צו ישועת כל ישראל ושמחתן בהתגלות כבוד שמים עלינו במהרה בימינו אמן.

⁴ ע"י ויואל משה מאמר שלש שבועות סי' מ"ב-מ"ד דעצם הקמת מדינה לפני ביאת המשיח הוא כפירה בהשגחת הבורא.

⁵ ע"י בויזאל משה (מאמר שלש שבועות סי' קמ"א, סי' קפ"ה, ובשר"ת דברי יואל סי' ק"ח אות ד) בחומר האיסור לבחור נציגים למלכות המינית ולכנסת המינים שיש בזה משום שותפות בכל האיסורים חמורים שיש בהשתתפות במלכות המינית שנעשים באמצעות באי כחם.

⁶ עיין דברי יואל מוצאי יום כיפור עמוד תלט.